

datum 31 oktober 2013

ons kenmerk LR/TS/008

**Bezoek Koning Filip en Koningin Mathilde aan de Staten-Generaal,
welkomstwoord Voorzitter Eerste Kamer, Mr. Ankie Broekers-Knol**

Majesteiten, Excellenties,

Het is een grote eer om u hier in het democratisch hart van Nederland, de Staten-Generaal, te mogen ontvangen. Als Voorzitter van de Eerste Kamer heet ik u van harte welkom, mede namens mijn collega, de Voorzitter van de Tweede Kamer, mevrouw Van Miltenburg.

2013 is voor onze beide landen, België en Nederland, een historisch jaar. Beide landen hebben met vreugde een nieuw staatshoofd ontvangen. Op 30 april is Koning Willem-Alexander zijn moeder Koningin Beatrix opgevolgd. En op 21 juli bent u, Sire, in de voetsporen getreden van uw vader, Koning Albert II.

In onze beide landen is de constitutionele monarchie hecht verankerd. In beide landen springt in het oog hoe de monarchie is ingebed in de parlementaire democratie. De hele wereld is er getuige van geweest dat Koning Willem-Alexander is ingehuldigd in de Staten-Generaal in onze hoofdstad Amsterdam en dat u uw koningschap hebt aangevangen in het Federale Parlement in de hoofdstad van uw land, Brussel. U beiden hebt de eed afgelegd ten overstaan de nationale volksvertegenwoordiging.

Het zij mij vergund u van harte geluk te wensen met de aanvang van uw koningschap.

Sire,

Wij zijn zeer verheugd u bij uw eerste bezoek aan Nederland als Koning der Belgen hier in de Staten-Generaal te mogen ontvangen. Mijn collega en ik beseffen dat wij een historisch moment beleven. Niet eerder bracht de Koning van België een bezoek aan het Nederlandse parlement.

Wij allen weten hoezeer de geschiedenis van Nederland en die van België met elkaar verweven zijn. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, ontstaan in 1815, werd het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk

datum 31 oktober 2013
ons kenmerk LR/TS/008
blad 2

België. Het duurde even voor onze landen de goede burenen werden die zij nu al bijna anderhalve eeuw zijn. In 1883 brachten Koning Leopold II en Koningin Marie-Henriëtte een verzoeningsbezoek aan Nederland. Koning Boudewijn bracht tijdens zijn regering twee maal een staatsbezoek aan Nederland. In 2000 vond het staatsbezoek van uw vader, Koning Albert II, met uw moeder Koningin Paola aan ons land plaats. Vandaag bent u voor een kort kennismakingsbezoek in ons land. Dat een bezoek aan ons parlement daar deel van uitmaakt is - ik herhaal het - historisch, en wij zijn u zeer dankbaar dat u dit historische moment hebt mogelijk gemaakt.

U bent in het gebouw van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de Senaat. Staat u mij toe in herinnering te roepen waaraan deze Kamer haar bestaansrecht te danken heeft. Het waren de Belgische leden van de Grondwetscommissie die tweehonderd jaar geleden aandrongen op de creatie van de Eerste Kamer. Koning Willem I stond het toe op voorwaarde dat hij de leden van de Eerste Kamer zelf mocht benoemen: "uit hen die door diensten aan den Staat bewezen, door hunne geboorte of gegoedheid onder de aanzienlijksten van de lande behoren". Bij de staatkundige hervorming in 1848, tijdens de regering van Koning Willem II, is het benoemingsrecht van de Koning vervallen, maar wij hebben, evenals België, nog altijd een bicameraal stelsel. De toenmalige minister-president Thorbecke noemde de Senaat een instelling 'zonder grond en zonder doel', maar tot afschaffing kwam het niet. De Senaat bleef, en wat ook bleef is de discussie - soms aan de oppervlakte, soms op de achtergrond - over de rol van de Senaat.

De Staten-Generaal bestaan uit de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. In de Tweede Kamer wordt dagelijks politiek bedreven, door 150 rechtstreeks gekozen full time politici. De Eerste Kamer heeft slechts 75 leden. Zij worden indirect gekozen - door de leden van de Staten van de provincies, de provinciale parlementen. De leden van de Eerste Kamer zijn parttime politici. Zij hebben hoofdfuncties elders in de samenleving.

Geen wet komt tot stand zonder de instemming van eerst de Tweede Kamer en dan de Eerste Kamer. De leden van de Tweede Kamer hebben rechten die de leden van de Eerste Kamer niet hebben: het recht van initiatief en het recht van amendement. De Eerste Kamer, ook wel kamer van reflectie genoemd, toetst aan het eind van het wetgevingsproces een wet nog eens op haar intrinsieke waarde, haar kwaliteit. Zij doet dat aan de hand van drie toetsstenen: rechtmatigheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid.

Tijdens dit gesprek zullen wij u graag verder informeren over het functioneren van de parlementaire democratie in ons land. Wij zijn ons bewust dat de Senaat in uw land een belangrijke constitutionele

datum 31 oktober 2013

ons kenmerk LR/TS/008

blad 3

hervorming doormaakt. Wij horen daar, zeker in de aanwezigheid van uw minister-president en uw minister van Buitenlandse Zaken graag meer over.

Sire,

Ik noemde het goede nabuurschap tussen onze landen. Op tal van maatschappelijke terreinen is er samenwerking en wederzijdse inspiratie. De samenwerking tussen onze landen, met ook Luxemburg, heeft model gestaan voor de samenwerking in Europa. De Europese Unie staat nu al twee generaties borg voor vrede en welvaart op ons oude continent. Wij mogen trots zijn op onze gemeenschappelijke bijdrage aan de eenheid binnen Europa, op onze rijke gedeelde cultuur, op onze vriendschap. Uw eerste buitenlandse bezoek als Koning onderstreept de hechte en bijzondere band tussen België en Nederland.

Voel u meer dan welkom in ons land en in ons parlement. Wij zijn heel blij dat u hier, met Koningin Mathilde, vandaag bent.